

NÂNG CAO HIỆU LỰC, HIỆU QUẢ QUẢN LÝ TÀI SẢN CÔNG

NGUYỄN TÂN THỊNH

Tài sản công là nguồn lực quan trọng, có phạm vi rộng, chiếm tỷ trọng lớn trong tổng tài sản của mỗi quốc gia. Công tác quản lý, sử dụng tài sản công thời gian qua đã đạt được những kết quả quan trọng, dẫn đi vào nề nếp, góp phần thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, huy động, khai thác hiệu quả nguồn lực tài chính từ tài sản công. Để nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, sử dụng tài sản công, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong năm 2024 cần triển khai đồng bộ, quyết liệt nhiều nhiệm vụ, giải pháp.

Từ khóa: Quản lý tài sản công, kinh tế, ngân sách nhà nước, tài chính, đất đai

SOLUTION TO IMPROVING EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS OF PUBLIC ASSET MANAGEMENT

Nguyen Tan Thinh

Public assets are an important resource, with a broad scope and a significant proportion in the total assets of each country. The management and utilization of public assets in recent years have achieved important results, gradually becoming established practices that contribute to saving, waste prevention, and the efficient mobilization of financial resources from public assets. To enhance the effectiveness of public asset management and utilization, meeting the requirements of socio-economic development in the upcoming period, it is essential to implement a comprehensive and determined set of tasks and solutions in 2024.

Keywords: Public asset management, economy, state budget, finance, land assets

Ngày nhận bài: 19/12/2023

Ngày hoàn thiện biên tập: 28/12/2023

Ngày duyệt đăng: 8/1/2024

Kết quả trong quản lý tài sản công năm 2023

Tiếp tục hoàn thiện chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công

Bộ Tài chính đã chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành có liên quan và các địa phương tiếp tục rà soát, đánh giá tình hình thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực quản lý, sử dụng tài sản công. Trên cơ sở đó, Bộ Tài chính kiến nghị các cơ quan nhà nước có thẩm quyền để ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền các văn bản sửa đổi, bổ sung, thay thế.

Năm 2023, Bộ Tài chính đã trình cấp có thẩm quyền ban hành 06 văn bản gồm: 01 nghị định của Chính phủ, 02 quyết định của Thủ tướng Chính

phủ, 03 thông tư của Bộ Tài chính); trong đó, nổi bật và có tác động lớn tới công tác quản lý nhà nước, hoạt động sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp, người dân là việc Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành Nghị định số 72/2023/NĐ-CP điều chỉnh quy định về tiêu chuẩn, định mức sử dụng xe ô tô và các quyết định về giảm tiền thuê đất năm 2022, 2023 đối với các tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trực tiếp thuê đất của Nhà nước. Đã hoàn tất thủ tục soạn thảo, thẩm định, đang trình cấp có thẩm quyền xem xét, ban hành 08 đề án (06 nghị định của Chính phủ, 01 quyết định của Thủ tướng Chính phủ, 01 thông tư của Bộ Tài chính). Đã hoàn tất thủ tục soạn thảo, đang thực hiện thủ tục gửi lấy ý kiến thẩm định đối với 04 đề án (03 nghị định của Chính phủ, 01 thông tư của Bộ Tài chính). Tập trung nghiên cứu, hoàn thiện 05 đề án (Nghị định của Chính phủ).

Các đề án chính sách, pháp luật được ban hành, xây dựng, hoàn thiện trong năm 2023 tập trung vào việc sửa đổi, bổ sung các quy định chi tiết thi hành Luật Quản lý, sử dụng tài sản công qua một thời gian thực hiện có phát sinh vướng mắc, bất cập hoặc chưa đầy đủ để đáp ứng đòi hỏi từ thực tiễn, hướng tới mục tiêu quản lý chặt chẽ, sử dụng tiết kiệm, khai thác có hiệu quả nguồn lực từ tài sản công như: Việc khai thác tài sản công tại cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập; việc sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết; việc quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý...

Nâng cao chất lượng công tác chỉ đạo, điều hành

Tài sản công có phạm vi rộng, đa dạng về chủng loại, được phân bố trên phạm vi cả nước và cả ở nước ngoài, do nhiều đối tượng quản lý, sử dụng

BẢNG: TỔNG HỢP TÀI SẢN CÔNG TRONG CƠ SỞ DỮ LIỆU QUỐC GIA VỀ TÀI SẢN CÔNG (Tỷ đồng)

STT	Chỉ tiêu	Nguyên giá	Giá trị còn lại
1	Tài sản công khu vực hành chính sự nghiệp		
1.1	Quyền sử dụng đất	1.239.468	1.239.468
1.2	Nhà	549.150	341.088
1.3	Ô tô	23.143	9.121
1.4	Tài sản cố định khác	254.341	90.145
		2.066.102	1.679.821
2	Tài sản kết cấu hạ tầng		
2.1	Tài sản hạ tầng giao thông đường bộ	4.019.340	2.888.639
2.2	Tài sản hạ tầng nước sạch nông thôn tập trung	37.010	19.423
		4.056.350	2.908.062
	Tổng cộng	6.122.452	4.587.883

Nguồn: CSDL quốc gia về tài sản công

theo các hình thức khác nhau. Vì vậy, công tác quản lý tài sản công đã được phân cấp mạnh cho các bộ, ngành, địa phương, đơn vị, cơ sở.

Để các bộ, ngành, địa phương tập trung triển khai nhiệm vụ, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành 01 chỉ thị, 01 công điện, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành 01 công điện, 09 công văn chỉ đạo, đôn đốc việc quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý. Việc xử lý tài sản, trụ sở làm việc của các cơ quan, tổ chức, đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã khi thực hiện sắp xếp; tăng cường công tác quản lý, sử dụng tài sản công tại cơ quan, tổ chức, đơn vị.

Sắp xếp lại, xử lý nhà, đất

Triển khai Nghị quyết số 74/2022/QH15 ngày 15/11/2022 của Quốc hội về việc đẩy mạnh việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí và Công điện của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tài chính đã có văn bản đề nghị Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, Chủ tịch UBND cấp tỉnh quan tâm tập trung chỉ đạo đẩy nhanh việc lập, phê duyệt phương án sắp xếp lại, xử lý tài sản công là nhà, đất; xử lý các cơ sở nhà, đất bị lấn chiếm, có tranh chấp, sử dụng sai mục đích, thiếu hồ sơ pháp lý; kiểm tra việc thực hiện phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt; báo cáo đối với tình hình sắp xếp lại, xử lý nhà, đất của các cơ quan, đơn vị.

Bộ Tài chính cũng đã giao cơ quan chuyên môn

trực tiếp đi các địa phương có các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã phải sắp xếp lại để đôn đốc hướng dẫn trực tiếp. Nhờ đó, tiến độ sắp xếp lại, xử lý nhà, đất đã được đẩy nhanh. Qua tổng hợp số liệu báo cáo của các bộ, cơ quan Trung ương và các địa phương đã gửi về Bộ Tài chính thì tổng số nhà, đất thuộc phạm vi sắp xếp lại, xử lý nhà, đất theo Nghị định số 167/2017/NĐ-CP, Nghị định số 67/2021/NĐ-CP đã được các cấp có thẩm quyền phê duyệt là 189.659 cơ sở. Riêng năm 2023, Bộ Tài chính đã phê duyệt theo thẩm quyền phương án sắp xếp lại, xử lý đối với 379 cơ sở nhà, đất của khối bộ, cơ quan trung ương. Đồng thời, nghiên cứu, báo cáo Thủ tướng Chính phủ phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất là Văn phòng đại diện, nhà khách của các Bộ, cơ quan trung ương trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh.

Quản lý, sử dụng xe ô tô

Để triển khai thi hành Nghị định số 72/2023/NĐ-CP ngày 26/9/2023 của Chính phủ quy định tiêu chuẩn, định mức sử dụng xe ô tô, Bộ Tài chính đã có văn bản đề nghị các bộ, ngành, địa phương xác định và công bố công khai tiêu chuẩn, định mức sử dụng xe ô tô phục vụ công tác chung của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý; ban hành tiêu chuẩn định mức xe ô tô chuyên dùng của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý. Cùng với đó, Bộ Tài chính lãnh đạo, chỉ đạo, trang bị, quản lý, sử dụng xe ô tô theo đúng tiêu chuẩn, định mức; xử lý, thanh lý xe ô tô dôi dư theo đúng quy định.

Quản lý, sử dụng tài sản kết cấu hạ tầng

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 09/CT-TTg ngày 28/3/2023 về tăng cường công tác quản lý tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý, Bộ Tài chính đã có văn bản đề nghị các bộ, ngành, địa phương thực hiện phổ biến, tuyên truyền Luật Quản lý, sử dụng tài sản công và các văn bản quy định chi tiết việc quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng; xây dựng, trình cấp có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền các văn bản quy định về quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng thuộc lĩnh vực chuyên ngành; rà soát, phân loại, giao quản lý tài sản, kế toán tài sản, sử dụng, khai thác tài sản và các nội dung khác thuộc thẩm quyền đối với tài sản kết cấu hạ tầng giao thông, thủy lợi, nước sạch.

Theo thẩm quyền, Bộ Tài chính đã ban hành các quyết định về việc điều chuyển tài sản kết cấu hạ

tầng giao thông (đường bộ, đường thủy nội địa) từ Bộ Giao thông Vận tải về các địa phương và ngược lại để phù hợp với việc điều chỉnh thẩm quyền quản lý, nâng cao năng lực khai thác, vận hành tài sản kết cấu hạ tầng giao thông phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương và của cả nước.

Quản lý tài chính đối với đất đai

Thực hiện nhiệm vụ được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao, Bộ Tài chính đã thực hiện lấy ý kiến Nhân dân về dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi) chuyên đề tài chính đất đai và các nội dung thuộc trách nhiệm quản lý nhà nước của Bộ Tài chính với nhiều hoạt động khác nhau, hình thức phong phú, nội dung thiết thực. Bộ Tài chính đã tổng hợp, phân loại ý kiến đóng góp của Nhân dân, gửi Bộ Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp, hoàn thiện hồ sơ dự án Luật, trình Chính phủ, báo cáo Quốc hội. Đồng thời, tham gia tích cực vào công tác soạn thảo, hoàn thiện dự án Luật. Bên cạnh đó, Bộ Tài chính đã xây dựng dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định về thu tiền sử dụng đất, Nghị định quy định của Chính phủ về thu tiền thuê đất theo dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi) để báo cáo Chính phủ.

Tiếp tục đồng hành với doanh nghiệp để giải quyết khó khăn, thúc đẩy hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, Bộ Tài chính đã trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định giảm 30% tiền thuê đất phải nộp của năm 2023 cho các doanh nghiệp, người dân thuê đất trực tiếp của Nhà nước, với số tiền dự kiến giảm là 3.500 tỷ đồng, góp phần hỗ trợ phục hồi và phát triển hoạt động sản xuất, kinh doanh.

Kiểm tra việc chấp hành pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công

Bộ Tài chính đã chủ động triển khai việc thanh tra, kiểm tra việc quản lý, sử dụng nhà, đất tại một số tổ chức hội ở trung ương; đồng thời, có văn bản đề nghị Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, UBND cấp tỉnh: Chỉ đạo, giao các cơ quan có chức năng của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương thực hiện kiểm tra chuyên đề đối với việc quản lý, sử dụng tài sản công tại cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương trong năm 2023; chỉ đạo, giao các cơ quan có chức năng thanh tra của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương thực hiện đưa vào kế hoạch thanh tra hàng năm và tổ chức thanh tra đối với các trường hợp có nguy cơ xảy ra sai phạm; thanh tra

đột xuất đối với các trường hợp có đơn thư tố cáo, phản ánh, kiến nghị có cơ sở hoặc được dư luận xã hội quan tâm.

Hiện đại hóa công tác quản lý, sử dụng tài sản công

Bộ Tài chính đã hoàn thành Dự án Nâng cấp cơ sở dữ liệu quốc gia về tài sản công. Ngày 15/01/2022, Cơ sở dữ liệu quốc gia về tài sản công sau khi nâng cấp chính thức được triển khai tới các Bộ, ngành, địa phương. Trong năm 2023, Bộ Tài chính đã tổ chức trên 20 lớp tập huấn cho các bộ, cơ quan trung ương và địa phương về việc sử dụng phần mềm, chuyển đổi, cập nhật, chuẩn hóa số liệu về tài sản công trong Cơ sở dữ liệu. Theo số liệu do các bộ, ngành, địa phương cập nhật trên Cơ sở dữ liệu, tổng nguyên giá tài sản công tính đến ngày 31/12/2023 là khoảng 6.122.452 tỷ đồng.

Nhìn chung, công tác quản lý tài sản công năm 2023 đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, toàn diện từ khâu hoàn thiện thể chế, chỉ đạo, điều hành, tổ chức quản lý đến khâu kiểm tra, giám sát. Nhận thức và thực tiễn công tác quản lý của các cấp, các ngành có những chuyển biến tích cực, góp phần thực hiện mục tiêu phòng, chống tham nhũng, lãng phí, nâng cao hiệu quả trong quản lý, sử dụng tài sản công.

Tuy nhiên, công tác quản lý tài sản công vẫn còn những hạn chế cần khắc phục để đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới. Đó là, hệ thống pháp luật điều chỉnh về quản lý, sử dụng tài sản công, đặc biệt là việc khai thác các tài sản công chuyên ngành còn chưa được ban hành, sửa đổi, bổ sung kịp thời; có sự chồng lấn giữa các pháp luật về một số nội dung. Cơ chế phân cấp quản lý tài sản công còn bất cập, dồn nhiều lên cơ quan cấp trên. Việc sắp xếp lại nhà, đất, xe ô tô còn chậm cả ở khâu phê duyệt và tổ chức thực hiện, vi phạm trong quản lý, mua sắm, xử lý tài sản công còn diễn ra...

Giải pháp quản lý tài sản công đảm bảo hiệu lực, hiệu quả

Để khắc phục những tồn tại, hạn chế trên, thời gian tới, cần triển khai đồng bộ, quyết liệt các giải pháp trọng tâm sau:

Một là, các bộ, cơ quan trung ương, UBND cấp tỉnh tiếp tục quán triệt đầy đủ các quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp liên quan đến quản lý, khai thác nguồn lực tài sản công được chỉ ra trong Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 15/01/2019 của Bộ Chính trị, Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021

của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII), Hướng dẫn số 02-HD/UBKTTW ngày 29/11/2021 của Ủy ban Kiểm tra Trung ương hướng dẫn thực hiện những điều đảng viên không được làm; tiếp tục tổ chức phổ biến, tuyên truyền Luật Quản lý, sử dụng tài sản công và các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật.

Hai là, phối hợp chặt chẽ với Văn phòng Chính phủ để trình Chính phủ ban hành các nghị định quy định việc quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng thủy lợi, đường bộ, hàng hải, đường thủy nội địa, công trình điện. Quy định việc sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết.

Bộ Tài chính, các bộ quản lý chuyên ngành tiếp tục rà soát, trình cấp có thẩm quyền ban hành mới, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017, đặc biệt là các quy định về tiêu chuẩn, định mức sử dụng tài sản công (trụ sở làm việc, cơ sở hoạt động sự nghiệp, máy móc, thiết bị).

Ba là, chuẩn bị các điều kiện cần thiết để thực hiện Tổng kiểm kê tài sản công tại cơ quan, tổ chức, đơn vị và tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý theo yêu cầu tại Nghị quyết số 74/2022/QH15 ngày 06/12/2022 của Quốc hội về việc đẩy mạnh việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hiện tiết kiệm, chống lãng phí. Trong đó, Bộ Tài chính tập trung vào việc ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện kiểm kê sau khi Đề án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra, tổng hợp số liệu kiểm kê.

Bốn là, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, UBND cấp tỉnh xác định và công bố công khai tiêu chuẩn định mức xe ô tô phục vụ công tác chung của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý; ban hành tiêu chuẩn định mức xe ô tô chuyên dùng của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý; lãnh đạo, chỉ đạo việc mua sắm, trang bị, quản lý, sử dụng xe ô tô theo đúng tiêu chuẩn, định mức, khả năng ngân sách nhà nước và nguồn kinh phí được phép sử dụng, có lộ trình thích hợp, bảo đảm tiết kiệm, chống lãng phí.

Năm là, đẩy nhanh tiến độ sắp xếp, xử lý nhà, đất. Các bộ, cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ đạo thực hiện sắp xếp lại, xử lý nhà, đất, bố trí sử dụng, xử lý tài sản dôi dư theo đúng quy định của pháp luật; đẩy nhanh việc báo cáo kê khai, lập phương án xử lý đối với nhà, đất phải sắp xếp

lại của các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp để trình cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định.

Sáu là, tiếp tục quan tâm, chỉ đạo thực hiện nghiêm và đầy đủ các quy định của Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Nghị định số 151/2017/NĐ-CP ngày 26/12/2017 của Chính phủ và các văn bản pháp luật có liên quan về việc sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết, gồm: lập, thẩm định, phê duyệt Đề án sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết.

Bảy là, đẩy mạnh tuyên truyền Luật Quản lý, sử dụng tài sản công và các văn bản quy định chi tiết việc quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng; khẩn trương xây dựng, trình cấp có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền các văn bản quy định về quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng thuộc lĩnh vực chuyên ngành. Rà soát, phân loại, giao quản lý tài sản, kế toán tài sản, sử dụng, khai thác tài sản và các nội dung khác thuộc thẩm quyền đối với tài sản kết cấu hạ tầng giao thông, thủy lợi, nước sạch.

Tám là, các bộ, ngành, địa phương chỉ đạo các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý thực hiện việc theo dõi, hạch toán tài sản công theo đúng quy định; xác định giá trị quyền sử dụng đất để tính vào giá trị tài sản của các cơ quan, tổ chức, đơn vị; chỉ đạo cơ quan tài chính các bộ, cơ quan trung ương, Sở Tài chính và các đơn vị được phân cấp nhập dữ liệu thực hiện nhập, duyệt, chuẩn hoá dữ liệu trong Phần mềm Quản lý tài sản công theo quy định của Bộ Tài chính.

Chín là, tăng cường kiểm tra, thanh tra, giám sát đối với công tác quản lý, sử dụng tài sản công; tăng cường tuyên truyền, giáo dục, nâng cao năng lực thực hiện nhiệm vụ quản lý, sử dụng tài sản công; kiện toàn chức năng, nhiệm vụ và tổ chức bộ máy của cơ quan quản lý tài sản công tại các bộ, ngành, địa phương để bảo đảm thực hiện tốt công tác quản lý tài sản công.

Tài liệu tham khảo:

1. Báo cáo chuyên đề về công tác quản lý tài sản công năm 2023;
2. Báo cáo tổng kết nhiệm vụ tài chính - ngân sách năm 2023;
3. Cơ sở dữ liệu quốc gia về tài sản công.

Thông tin tác giả:

TS. Nguyễn Tân Thịnh - Cục trưởng Cục Quản lý công sản (Bộ Tài chính)
Email: nguyentanhtinh@mof.gov.vn